

YÖNERGE			
Konu	Takasbank MKT Risk Komitesi Kuruluş, Görev Ve Çalışma Esasları Yönergesi		
İlgili Birim	Merkezi Risk Yönetimi Ekibi		
Doküman No	YNR.MRY.002	V:4.0	Kurum İçi



TAKASBANK MKT RİSK KOMİTESİ KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ

DOKÜMAN TARİHÇESİ				
Ver. No	Tarih	Hazırlayan/ Değişiklik Yapan	Onaylayan	Açıklama
1.0	27/05/2016	Merkezi Karşı Taraf Bölüm Müdürü	Yönetim Kurulu	İlk sunum
2.0	28/07/2016	Merkezi Karşı Taraf Bölüm Müdürü	Yönetim Kurulu	Takasbank unvan yapısında yaşanan değişiklik nedeniyle yapılan revizyon
3.0	28/06/2019	Merkezi Karşı Taraf Bölümü	Yönetim Kurulu	Geçici maddenin kaldırılması, içerik güncellemesinin yapılması
4.0	10/10/2019	Merkezi Karşı Taraf Bölümü	Yönetim Kurulu	Takasbank unvan yapısında yaşanan değişiklik nedeniyle yapılan revizyon

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM.....	3
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar	3
MADDE 1- Amaç.....	3
MADDE 2- Kapsam.....	3
MADDE 3- Dayanak.....	3
MADDE 4- Tanımlar ve kısaltmalar	3
İKİNCİ BÖLÜM.....	4
Genel Esaslar.....	4
MADDE 5- Komitenin Oluşumu ve Yapısı	4
MADDE 6- Komitenin Çalışma Usul ve Esasları.....	5
MADDE 7- Komitenin Görev ve Yetkileri	6
MADDE 8- Bütçe ve Giderler.....	6
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	7
Çeşitli ve Son Hükümler	7
MADDE 9- Yürürlük.....	7
MADDE 10- Yürütme	7

TAKASBANK MKT RİSK KOMİTESİ KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 1- Amaç

- (1) Bu Yönergenin amacı, Takasbank Merkezi Karşı Taraf (MKT) Risk Komitesi'nin (Komite) kuruluş, görev ve çalışmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

MADDE 2- Kapsam

- (1) Komite üyelerinin seçimi, görev ve sorumlulukları, görev süreleri ve görevden ayrılmaları, Komitenin toplanma ve karar alma esas ve usulleri, Komite'nin Yönetim Kurulu'na istişari mahiyette görüş bildirebileceği veya Yönetim Kurulu'nun Komite'den istişari mahiyette görüş talep edebileceği konular, Komite'nin Yönetim Kurulu'na görüş bildirmesine ve Komitenin tavsiyeleri ile ilgili Sermaye Piyasası Kurulu'nun bilgilendirilmesine ilişkin esas ve usuller bu Yönerge kapsamındadır.

MADDE 3- Dayanak

- (1) Bu Yönerge 14/08/2013 tarih ve 28735 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 41 inci maddesi ile Takasbank Teşkilat ve Görev Yönergesi ve MKT Risk Yönetimi Uygulama Esasları Yönetrgesine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4- Tanımlar ve kısaltmalar

- (1) Bu Yönergenin uygulanmasında;
- Başlangıç teminatı:** Gelecekte herhangi bir temerrüt durumunun ortaya çıktığı hallerde, temerrüdün ortaya çıktığı tarihten pozisyonların kapatılmasına kadar geçen süre içerisinde maruz kalınabilecek risklerin karşılanabilmesini teminen işlem pozisyonlarının açılması sırasında talep edilen teminatı,
 - Değişim teminatı:** Mevcut işlem pozisyonlarının piyasa fiyatları ile değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan farklar neticesinde ihtiyaç duyulan teminatları,
 - Denetim komitesi:** Yönetim Kurulunun denetim ve gözetim faaliyetlerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak, Bankanın iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin ilgili mevzuata uygun olarak tesis edilmesi, işlerliğinin, uygunluğunun ve yeterliliğinin sağlanması, finansal raporlama sistemlerinin güvence altına alınması amacıyla kurulmuş, Bankada icrai görevi bulunmayan Yönetim Kurulu Üyelerinden müteşekkil komiteyi,
 - Garanti fonu:** Merkezi karşı taraf hizmeti verilen piyasa veya sermaye piyasası araçları ile ilgili takas yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi durumunda kullanılmak amacıyla MKT üyelerinin katkı paylarıyla oluşturulan fonu/fonları,
 - Genel Müdür:** Takasbank Genel Müdürü'nü,
 - Geriye dönük test:** Teminatların belirlenmesinde kullanılan risk ölçüm modellerinin performansını ölçmeye yönelik testleri,
 - Komite:** MKT Risk Komitesi'ni
 - Kurul:** Sermaye Piyasası Kurulu'nu

- ğ) **Merkezi Karşı Taraf Bölümü:** MKT risk, teminat ve temerrüt yönetimi ile mali tahlil ve risk izleme faaliyetlerinden sorumlu, Merkezi Risk Yönetimi Ekibi, Teminat ve Temerrüt Yönetimi Ekibi'nden Merkezi Varlık Fiyatlama ve Değerleme Ekibi ile Finansal Analiz ve Derecelendirme oluşan bölümü,
- h) **Merkezi Karşı Taraf (MKT) hizmeti:** Takasbank'ın, Kurul tarafından uygun görülen piyasa veya sermaye piyasası araçları bazında açık teklif, sözleşme yenileme veya hukuken bağlayıcılığı olan başka bir yöntemle alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt ettiği faaliyeti,
- ı) **MKT:** Merkezi karşı tarafı,
- i) **Stres testi:** Takasbank tarafından MKT riskleri için kullanılacak finansal kaynakların, düşük olasılıklı aşırı piyasa oynaklıklarında oluşacak riskleri karşılama düzeyinin ölçülmesini teminen, stres altındaki piyasa koşullarını yansıtan parametreler, varsayımlar ve senaryoların teminatlandırmada kullanılan modellere uygulanmasını,
- j) **Takas:** Piyasada gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak ortaya çıkan yükümlülüklerin, Takasbank tarafından belirlenen süre ve şartlarda, üyeler tarafından yerine getirilmesi suretiyle taraflar arasında nakit ve/veya varlıkların transferini sağlayan süreçlerin tamamını,
- k) **Takasbank/Banka:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,
- l) **Teminat:** Merkezi karşı taraf üyelerince, yaptıkları işlemlerden kaynaklanabilecek risklerin karşılanabilmesi amacıyla başlangıç veya değişim teminatı veya garanti fonu katkı payı olarak Takasbank'a tevdi edilmiş olan varlıkları,
- m) **Teminat değerlendirme katsayısı:** Teminata kabul edilen varlıklara uygulanan ve ilgili varlıkları likide etmeye ihtiyacı olduğu durumda piyasa değerlerinde yaşanabilecek düşüşü yansıtan katsayıyı,
- n) **Üye:** MKT hizmeti verilen piyasalarda gerçekleşen işlemlerden kaynaklanan hak ve yükümlülükler ve bu hak ve yükümlülüklerin tasfiyesine taraf olması Takasbank tarafından uygun görülen kuruluşları,
- o) **Yönetim Kurulu:** Takasbank Yönetim Kurulu'nu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

MADDE 5- Komitenin oluşumu ve yapısı

- (1) Yönetim Kurulu'na, MKT düzenlemeleri ve MKT risklerinin yönetimi ile ilgili hususlarda istişari mahiyette görüş bildirmekle görevli ve yetkili bir MKT Risk Komitesi kurulur.
- (2) Komite, Yönetim Kurulu'nun iki bağımsız üyesi ile MKT üyelerini temsil edecek iki üye ve MKT üyelerinin müşterilerini temsil edecek bir üyeden oluşur. Takasbank denetim komitesi üyeleri, MKT Risk Komitesi'nde görev almasalar dahi Komite toplantılarına gözlemci olarak iştirak edebilirler. Komite üyeleri Yönetim Kurulu tarafından iki yıllık bir görev süresi için seçilir.
- (3) Yönetim Kurulu 'bağımsız üye' sıfatıyla görev yapan yönetim kurulu üyelerinden birisini 'Komite başkanı', diğer bir üyeyi ise 'Komite başkan vekili' olarak görevlendirir. Takasbank Denetim Komitesinde görev yapan bağımsız üyeler de, MKT Risk Komitesi'nde başkan veya başkan vekili olarak görev alabilir. Hem komite başkanı hem de komite başkan vekilinin katılmadığı toplantılarda, Takasbank Denetim Komitesi üyelerinden birisi Komite toplantılarına, oy kullanmamak kaydıyla başkanlık yapabilir.
- (4) MKT üyelerini temsilen seçilecek Komite üyeleri, seçimin yapıldığı takvim yılından önceki bir yıllık dönemde MKT piyasaları için kurulmuş garanti fonlarına ortalama olarak en yüksek katkı payı yatıran ilk dört üye tarafından ayrı ayrı önerilecek ikişer aday arasından, ikisi asil üye, ikisi de yedek üye olmak üzere Yönetim Kurulu tarafından seçilir. Söz konusu MKT üyelerinin herhangi bir sebeple Komite için aday üye bildirmemesi durumunda üye seçimi garanti fonuna en yüksek katkı payı yatırma sırasına göre diğer MKT

- üyelerinin göstereceği adaylar arasından yapılır. MKT üyeleri tarafından önerilecek adayların, öneren MKT üyesinin personeli olması şart değildir.
- (5) MKT üyelerinin müşterilerini temsil etmek üzere, seçimin yapıldığı takvim yılından önceki bir yıllık dönemde MKT piyasaları için kurulmuş garanti fonlarına ortalama olarak en yüksek katkı payı yatıran ilk dört MKT üyesi tarafından ayrı ayrı önerilecek birer aday arasından Yönetim Kurulu tarafından bir asil üye bir de yedek üye seçilir. Söz konusu MKT üyelerinin herhangi bir sebeple, müşterileri temsil edecek aday üye bildirmemesi durumunda, üye seçimi garanti fonuna en yüksek katkı payı yatırma sırasına göre diğer MKT üyelerinin göstereceği adaylar arasından yapılır.
 - (6) MKT üyeleri tarafından, MKT Risk Komitesi'ne müşterilerin temsili için seçilmesi önerilecek adayların, seçimin yapıldığı takvim yılından önceki bir yıllık dönemde ortalama olarak Takasbank nezdinde en yüksek başlangıç teminatına sahip, MKT üyesi ile aynı sermaye grubuna dahil olmayan ve MKT Risk Komitesi'nde MKT piyasalarındaki müşterileri temsilen görev yapmaya istekli, ilk üç sıradaki kurumsal müşteriler tarafından MKT üyesine önerilmiş olması gerekir. Tek bir müşteri tarafından Komite için ancak bir aday önerilebilir. Aday bildiren kurumsal müşteri sayısı ikiden fazla ise Takasbank nezdindeki başlangıç teminatı daha yüksek müşterinin adayı Takasbank'a bildirilir. MKT üyelerinin kurumsal müşterileri tarafından Komite'de görev yapmak üzere önerilecek adayların, öneren kurumsal müşterinin personeli olması şart değildir. Müşteriler, müşterisi oldukları MKT üyesinin personelini veya yönetim veya denetim kurulu üyelerini Komite üyeliği için öneremezler.
 - (7) MKT Risk Komitesi'ne seçilecek asil ve yedek üyelerin üniversitelerin asgari dört yıllık eğitim veren bölümlerinden lisans diplomasına sahip olması ayrıca sermaye piyasaları, bankacılık veya risk yönetimi alanlarında asgari 7 yıllık mesleki veya akademik tecrübeye sahip olması gerekir.
 - (8) MKT üyeleri ve MKT üyelerinin kurumsal müşterilerince Komite üyeliği için önerilecek adayların, ilgili kurumların yetkili organları tarafından belirlenmesi gerekir.
 - (9) Komite üyeliği; üyelik süresinin dolması, üyenin istifası, istifa etmiş sayılması veya üyeyi aday gösteren kurumun talebi üzerine Yönetim Kurulu Kararı ile sona erer. Boşalan üyeliklere yedek üyeler arasından kalan süreyi tamamlamak üzere Yönetim Kurulu tarafından seçim yapılır.
 - (10) Komite'de görev yapan Yönetim Kurulu bağımsız üyelerinin, Takasbank Yönetim Kurulu'ndaki görevlerinden ayrılmaları halinde, Komite'deki görevleri kendiliğinden sona erer. Bu halde boşalan üyelikler ve Komite başkan veya başkan vekilliği görevleri için Yönetim Kurulu tarafından tekrar seçim yapılır.
 - (11) Komite'nin, MKT üyeleri ve müşterilerinin risk-teminat ve garanti fonlarındaki payları itibarıyla MKT piyasalarını temsil kabiliyetinin zayıflaması, boşalan üyeliklerin yedek üyelerle ikame imkânının kalmaması gibi zaruri hallerde Yönetim Kurulu, iki yıllık süreyi beklemeden tüm komite üyelikleri ile ilgili seçimlerin yenilenmesini kararlaştırabilir.
 - (12) Görev süresi dolan Komite üyeleri tekrar aynı göreve seçilebilir, yerlerine yenisi seçilinceye kadar görevlerine devam edebilirler.
 - (13) MKT Risk Komitesi'ne Takasbank çalışanları, piyasa işleticisi temsilcileri veya dışarıdan uzmanlar Komite Başkanı'nın daveti üzerine oy hakları olmamak kaydıyla katılabilir. Takasbank Merkezi Karşı Taraf Bölüm Direktörü ve MKT ve Mali Hizmetlerden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı gerekli bilgilendirmenin yapılmasını teminen toplantıların daimi katılımcısıdır.

MADDE 6- Komitenin çalışma usul ve esasları

- (1) Yönetim Kurulu'nun talebi veya Genel Müdür'ün veya üyelerin önerisi üzerine Komite başkanı veya başkan vekili komiteyi olağan üstü toplantıya çağırabilir. Komitenin, olağan toplantıları Mart ve Eylül aylarında yapılır. En az üç üyenin müştereken yapacağı toplantı talepleri, 15 gün içinde yerine getirilir. Toplantılar Takasbank Genel Müdürlük binasında yapılır. Komite'nin sekreteryaya hizmetleri Merkezi Karşı Taraf Bölümü tarafından yürütülür.
- (2) Toplantı gündemi, Merkezi Karşı Taraf Bölüm Direktörü ile ve MKT ve Mali Hizmetlerden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve Komite üyelerinden gelen öneriler dikkate alınarak, Komite başkanı veya başkan vekili tarafından belirlenir ve toplantı öncesinde üyelere duyurulur. Toplantıda üyelerin teklifi ve çoğunluğun kararı ile gündeme yeni maddeler ilave edilebilir.

- (3) Komite toplantılarını başkan veya bulunmadığı hallerde vekili yönetir. Komite, üyelerin salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıya katılanların çoğunluğu ile alır. Oyların eşitliği halinde başkanın veya bulunmadığı hallerde başkan vekilinin oyu doğrultusunda karar alınır. Komite toplantıları, her türlü teknolojik yöntemle uzaktan erişim ile de yapılabilir. Komitenin müzakere ve yazışma dili Türkçe'dir.
- (4) Toplantı karar ve sonuçları müteselsil sıra numaralı olarak bir rapor/tutanak ile tespit/imza edilir. Toplantı sonuçları yazılı bir müzekkere ile Komite başkanı veya başkan vekili tarafından Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulur. MKT Risk Komitesi'nin tavsiyeleri Yönetim Kurulu'nu bağlayıcı değildir. Ancak böyle bir durumda hem Komite tavsiyeleri hem de tavsiyelerin uygulanamama nedenleri hususunda Kurul'a bilgi verilmesi gerekir. Komite kararları ile komite kararları ile ilgili Yönetim Kurulu'na sunulan müzekkere ve alınan karar örnekleri Merkezi Karşı Taraf Bölümü tarafından ayrıca muhafaza edilir.
- (5) Komite üyeleri alacakları kararlarda ve verecekleri görüşlerde dürüst ve tarafsız olmak ve Komite toplantılarında vakıf olabilecekleri, ifşa edilmesi mevzuat veya meslek etiğine aykırı sırları saklamakla yükümlüdürler. Komite üyeleri vakıf oldukları iş ve işlem sırlarını kendilerine veya başkalarına menfaat sağlamak amacıyla kullanamazlar.
- (6) Komite toplantılarına üyelerin şahsen katılması esas olup, mazereti nedeniyle katılamayacak olanlar, toplantı öncesinde yazılı olarak veya elektronik posta ile Komite başkanına arz edilmek üzere mazeretini Merkezi Karşı Taraf Bölümü'ne iletir. Bu durum toplantı tutanağında belirtilir. Komite'de MKT üyelerini veya müşterilerini temsilen görev yapan ve üst üste iki komite toplantısına katılamayan üyeler Komite üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

MADDE 7- Komitenin görev ve yetkileri

- (1) MKT Risk Komitesi'nde ;
 - a) MKT üyelik türleri ve kriterlerinde yapılacak önemli değişiklikler,
 - b) MKT hizmeti verilen piyasalarda kullanılan başlangıç ve değişim teminatı hesaplama yöntem ve modellerinde yapılacak önemli değişiklikler,
 - c) Garanti fonu hesaplamalarında yapılacak önemli değişiklikler,
 - ç) Teminat değerlendirme yöntemlerinde veya teminat kompozisyonlarında yapılacak önemli değişiklikler,
 - d) Teminat olarak kabul edilen varlıklarda yapılacak önemli değişiklikler,
 - e) Stres testi sonuçları ve bu kapsamda alınması gereken tedbirler,
 - f) Geriye dönük test sonuçları ve bu kapsamda alınması gereken tedbirler,
 - g) MKT temerrüt yönetimi kaynaklarına Takasbank sermayesinden tahsis veya taahhüt edilen miktarların hesaplanmasında ve kullanımında yapılacak önemli değişiklikler,
 - ğ) MKT temerrüt yönetimi ile ilgili yönerge ve prosedürlerde yapılacak önemli değişiklikler,
 - h) Yeni piyasa veya sermaye piyasası araçlarında MKT hizmeti vermeye başlanması,
 - ı) MKT temerrüt yönetiminde sigorta kullanımı,

gibi MKT hizmeti verilen piyasaları etkileyebilecek önemli hususlar görüşülür, Yönetim Kurulu'na tavsiyede bulunulacak hususlar ve içeriği kararlaştırılır.

- (2) Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hususlarda, MKT Risk Komitesi'nin görüş bildirmesini talep edebilir. Yönetim Kurulu'nun talepleri Komite tarafından ivedilikle ele alınır.

MADDE 8- Bütçe ve Giderler

- (1) Takasbank, MKT Risk Komitesi üyelerine bu görevleri dolayısıyla herhangi bir ücret ödemesinde bulunmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 9- Yürürlük

(1) Bu Yönerge, Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanarak onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 10- Yürütme

(1) Bu Yönerge hükümlerini Yönetim Kurulu yürütür.